

داکتر یارمحمد حیدر زاده

نماد کابل شبیه به دهکده بزرگ

دهکده جایی گروهای از مردم روستایی برای همکاری در زمینه های اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی و ساسی گرد هم تجمع یافته اند را گویند . وسعت یافتن بی رویه شهر کابل بسیاری از جنبه های اقتصاد اجتماعی و زیست محیطی در داخل و اطراف شهر کابل را تحت تاثیر خود قرار داده است.

علل گسترش یافتن شتابان شهر کابل افزایش جمعیت ورود مهاجرت های از روستا های ولایات در دوره های مختلف چنگ است و این امر خود باعث نابودی فضای سبز شهر و انهدام بسیاری از زمین های درجه یک زراعت و باغداری شهر و همچنین آلودگی های زیست محیطی زیادی را چه در داخل و چه در اطراف شهر به دنبال داشته است.

رشد شتابان و بیرویه گرد و اطراف شهر کابل شبه به قشلاق اغلب به عنوان رشد بی قواره از نظر کارشناسان محیط زیست توصیف شده است و زمانی قابل توجه است که آمدن آب باران گل آلود از ناوه های پشت بام میلیون خانه گلی خود سر از کو دامنه ها شهر در نبود مجاری ورودی فاضل آب به لوله و کانال ها و خط سیستم شبکه انتقال فضل آب به تند با خراشیدن سنگ گل لای از کوچه های خام به طرف پایین به سرک های اسفالت و جاده ها می ریزد و در کف سرک و جاده ها فرش می شود و بعد از خشک شدن خاک و گرد آن به هوا می رود و غبار آن باعث آلودگی هوا شده و به یک چالش جدی محیط زیستی مبدل گرده است.

رشد بیرویه ، بی قواره ، نازیبایی منظره شهر موجب نا آرامش روانی و روحی شهروندان است. آمدن مردم حاشیه نشینی زیر خیمه ها و خس خانه ها رفتن رفع حاجت شان در کناراب های صحرایی است. در هر خیمه بیشتر از 5 الی 10 نفر زندگی می نمایند و اینها روزانه اقلأ دوپار یا سه بار برای رفع قضای حاجت به کناراب صحرای می روند. از هر کناراب ده ها لیتر ادار به روی جویچه ها روان یا استاده و گندیده است و کثافت و بوی تعفن آن در پیدایش امراض نقش به سزائی ایفا کرده است.

انباشت کثافت بد بوی در جوی ها شهر نقش بی سزایی در آلوده گی محیط زیست شهر ایفا کرده است ، آب های انباشته ایسدی جویچه ها و فضلاب ها در محتوا خود دارندی آلوده گی میکروبی و شیمیای وی هستند. که بوی بد تعفن آن در محیط فضا سبب افزایش بیماری های تنفسی و قلبی در بین اهالی شهر کابل شده است. عدم نظارت از طرف مسوولین در ساخت سرک های به کیفیت اسفالت ، ذرات ریزه گرد و غبار از اثر سایش طیرهای وسایل نقلیه سنگین از سرک اسفالت در هوا پرتاب می شود فعلاً یکی از بزرگترین مشکلات آلوده گی خطرناک محیط زیست شهر کابل همین سایش سرک ها اسفالت است که داشمندان محیط زیست در جهان ثابت کرده اند .

این کثافات و آلودگی گرد و غبار سایش طیر ها به دستگاه تنفسی - راه ریه (شیش) حاوی سرطان زا است . در ماده سوم قانون محیط زیست به سرحت آمده است که اداره ملی حفاظت محیط به حیث اداره مستقل مسؤل انجام ونظارت امور حفاظت و احیای محیط زیست وتبقیق احکم این قانون در سطح کشور می باشد.

طبق تعلیم ادبی ودینی که خود دستاورد فرهنگ غنی اسلامی است ، نهالهای جوان در خاک غرس گرد تا به درختانی نیرومند و سرسبز بدل گردند وبه این ترتیب گامی درآبادی کشور عزیزما برداشته می شود ودر جهت حفاظت از آنها اداره های مسئول کوشش کنند. خداوند درخت را برای انسان آفرید، از این رو، انسان باید درخت بکارد، آن را آبیاری کند و در حفظ آن بکوشد.

1 - دوات اجازه ورد موتر های فرسوده را به داخل شهر ندهد.
در صورتکی این موتر های فرسود که در خیابان ها گشت وگزار نکنند ، از عدم رهایی دی اکسید کربن هوا نیز کمتر آلوده می گردد.

2 - انتقال داش های خشت پزی از گرد و اطراف شهر کابل.
سوزندن تیر ها رابری و پلاستک در کوه های خشت پزی ، دود غلیظ زهری آن خطر بزرگ محیط زیستی نیز سبب آلودگی هوا شهر کابل شده است.

3 - منع گشت گزار حیوانات بخصوص رمه کوسفندان در داخل پایتخت کابل. در مفکوره خارجی ها نشان فرهنگ پایین شهر نشینی است.

4 - برداشت انبار کثافت از کثافت دانی ها ی نواحی شهر عاجل به سر موقع .
انداخت خاک روبه و کثافات (پوست کچالو ، پیاز ، بادرنگ ، زردگ شلغم) از هر خانه و منزل در محل های غیر تعین ش زباله دانی و تراکم این زباله ها در کوچه ها و کنار جاده ها شهر سبب آلودگی و موجب نگرانی مردم آگاه کابل در قسمت مشکلات بهداشتی شهروندان کابل شده است.

5 - نظم و ترتیب کراچی فروشان در جاده های شهر کابل.
نا مرتب بودن فروش مواد غذایی و کالا در راه و پیاده رو ها در بازار های کابل که سبب انبار کثافات هر در شهر شده است . تراکم کثافات در فضای آزاد شهر نیز سبب گستر گرد و خاک و انواع آلوده گی هوا شهر کابل شده است.

6- پاک کاری و کشیدن جوی کوچه های کابل. جریان میلیون لیتر ادار اسانی از حویلی ها در جویچه کوچه ها باعث ماندگاری گندیده و بدبوی آن مشکلات جدی زهراهه های اسیدی ترش در جویچه ها شهر کابل محیط را به بار آورده است.

7- منع اعمار خانه های رهائشی غیر معماری در کوه دامنه های کابل .
آمدن باران گل آلود از ناوه های پشت بام میلیون خانه گلی غیر معیاری و خود سر از دامنه کوه های شهر کابل با تندی خراشیدن سنگ گل از کوچه های خام به طرف پایین به سرک های اسفالت وجاده ها می ریزد و در سرک افالت فرش می شود بعد از شک شدن به یک چالش جدی محیط زیست مبدل کرده است.

8 - انتقال مهاجرین از زیر چادر نشینی از داخل شهر کابل به وسوالی های کابل .
خس خانه های گلی یا جادر های پلاستیکی باعث آلودگی دید بصری نازیبایی منظره شهر کابل شده است. نازیبایی منظر شهر موجب نا آرامش روانی و روحی شهروندان است.

9 - ساخت بدرفت یا بیت الخلا ها در گوشه کنار در پارک ها لازم و ضروری است و جلوگیری بوی بد تعفن از محیط فضا شهر می شود.

درحال حاضر از نبود توالیت ها برای رفع حاجت های مسافران صحرایی در پس کوچه ها شهر می نشینند و بوی تعفن اد رار آنها باعث بیماری تنفسی و قلبی شهروندان شده است.

10 - نهال شانی نقش مهم تری در زندگی بشر ایفا می کنند.
درختان و جنگل ها از مهم ترین منابع تامین غذای انسان و از نعمت های بزرگ خدادادی است بنابراین باید قدر نهال را دانست و در حفظ و توسعه آن هر سال و بالندگی آنها کوشید.

11- در مارعات الزومات فرهنگ شهر نشینی شهروندان باید کوشید .
دولت ابتدا باید بکوشد که به وسیله رسانه ها فرهنگ شهر نشینی را در بین مردم بالا ببرد